

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนพระนารายณ์*

INTERNAL QUALITY ASSURANCE MANAGEMENT MODEL OF PHRA NARAI SCHOOL

วีระวัฒน์ วัฒนา

Weerawat Watthana

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar, Thailand

Corresponding Author's Email: asiriporn1993@gmail.com

วันที่รับบทความ : 5 กรกฎาคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ 10 กรกฎาคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 12 กรกฎาคม 2568

Received 5 July 2025; Revised 10 July 2025; Accepted 12 July 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความต้องการการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ 2) สร้างรูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา และ 4) ปรับปรุงรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน ประกอบด้วย คณะครู จำนวน 15 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ผู้ปกครอง จำนวน 322 คน ซึ่งกำหนดขนาด ของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการ จับสลาก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.84 และพัฒนารูปแบบการบริหารการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างกับ

Citation:

* วีระวัฒน์ วัฒนา. (2568). รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(4), 588-607.

Weerawat Watthana. (2025). Internal Quality Assurance Management Model Of Phra Narai School.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 3(4), 588-607.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานและความต้องการการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.31) และในด้านการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55)

2. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ (ฉบับสมบูรณ์) ประกอบด้วย 1) หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพ 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) หลักการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ พบว่า โดยรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับยอดเยี่ยม มีผลการประเมินอยู่ในระดับยอดเยี่ยมทุกมาตรฐาน ซึ่งส่งผลดีที่เกิดขึ้นกับนักเรียน คณะครู โรงเรียน และชุมชนเป็นที่น่าสนใจ

4. การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ประกอบด้วยนโยบายหลัก 6 ด้าน

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร, การประกันคุณภาพภายใน, สถานศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) study the status and needs of the internal quality assurance operation of Phra Narai School, 2) create a model for internal quality assurance management in the school, 3) study the results of using the model for internal quality assurance management in the school, and 4) improve the model for internal quality assurance management in the school. The study was conducted with a sample of 338 people, consisting of 15 teachers, 1 school committee member, and 322 parents. The sample size was determined according to the Crazy and Morgan grid, which was obtained by simple random sampling by drawing lots. The instrument used was a 5-level rating scale questionnaire with an IOC value between 0.80-1.00 and a reliability of 0.84. The model for internal quality assurance management of Phra Narai School was developed using a semi-

structured interview with 9 experts by purposive selection. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and descriptive content analysis.

The research results found that

1. The operating conditions and the operational needs of internal quality assurance of Phra Narai School were overall at a moderate level ($\bar{X}$ = 3.31) and in terms of development needs, were overall at the highest level ($\bar{X}$ = 4.55).

2. The internal quality assurance management model of Phra Narai School (Complete Edition) consists of 1) Quality cycle management principles 2) Participatory management principles 3) Principles of creating a professional learning community

3. The results of using the internal quality assurance management model of Phra Narai School found that overall, the evaluation results were at an excellent level. The evaluation results were at an excellent level in all standards, which led to satisfactory results for students, teachers, schools, and communities.

4. The development of the internal quality assurance management model of Phra Narai School consists of 6 main policies.

Keywords: Management model, Internal quality assurance, Educational institution

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 12) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ให้เป็นผู้นำในการพัฒนา มีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การสร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เพื่อการวางแผนพัฒนา การจัดให้มีข้อมูลสารสนเทศ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน การนิเทศช่วยเหลือ โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายใน ระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ การกำกับติดตาม ประเมินผลและมี

การนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี (2565 : 3) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งดำเนินการ 1) จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงกำหนด 3) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 4) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเอง ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นประจำทุกปี 5) พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2552 : 4) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นการบริหารจัดการที่มีการวางแผนงานปฏิบัติการกรรมการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพการนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงงานของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

จากการศึกษาแนวคิดของ ธงชัย สันติวงษ์ (2537 : 17) เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 2-3) และแมสซีและดักลาส (Massie & Douglas, 1981 : 43) ซึ่งนำมาสรุปไว้ว่า กลยุทธ์ หมายถึง กรอบแนวทางหรือวิธีการหรือมาตรการ ที่ใช้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคคลในองค์กรให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการ ซึ่งวิธีการหรือแนวทางนี้ ต้องมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ และวาโร เฟ็งสวัสต์ (2552 : 2) ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556 : 10) ศิริชัย กาญจนวาสี (2559 : 1) ที่กล่าวโดยสรุปไว้ว่า การวิจัยและพัฒนา (Research & Development) หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างหรือพัฒนาแนวคิด แนวทาง วิถีปฏิบัติ สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม หรือประติสฐกรรม ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในแก้ปัญหาหรือการพัฒนางานพัฒนาวิชาชีพ พัฒนาหน่วยงาน องค์กร หรือการพัฒนาวิถีชีวิตของมนุษย์ ซึ่งสามารถเผยแพร่สู่สาธารณชนได้ สำหรับโรงเรียนพระนารายณ์ ซึ่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักดีถึงความสำคัญ

ของการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด โดยเฉพาะการประกันคุณภาพภายใน ทำให้ผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนพระนารายณ์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนการบริหาร เพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนพระนารายณ์ ด้วยกลยุทธ์โรงเรียนดี มีคุณภาพตามมาตรฐานซึ่งจะนำไปสู่การประเมินคุณภาพภายนอก ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความมั่นใจในคุณภาพของผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปสู่สังคมภายนอก ทั้งการไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และการไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการต่าง ๆ จึงถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์
4. เพื่อปรับปรุงพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์

การทบทวนวรรณกรรม

1. **การบริหารการศึกษา** หมายถึง การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม และสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีคุณค่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการวางแผน ควบคุม และประเมินผล เพื่อให้การจัดการศึกษาในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และงานทั่วไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายขององค์กร (Hoy and Miskel, 2008) การบริหารต้องใช้ทั้งศาสตร์และ

ศิลป์ในการจัดการทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงองค์ประกอบทุกด้านอย่างสมดุล ไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นกำลังสำคัญของสังคม โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่สำคัญในการเป็นผู้นำองค์กร บริหารจัดการทรัพยากร และพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กร ตลอดจน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการอย่างครอบคลุม (Hoy and Miskel, 2008) ทั้งในด้านการกำหนดเป้าหมาย การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมนั้น ต้องเกิดขึ้นอย่างสมัครใจ ภายใต้บรรยากาศของการยอมรับซึ่งกันและกัน และการให้เกียรติความคิดเห็นที่หลากหลาย ซึ่งช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ และความรับผิดชอบของบุคลากร ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และความยุติธรรมในการบริหารงาน โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน จะช่วยให้เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนหรือสังคมได้อย่างแท้จริง

3. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการประเมินผล การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรภายในสถานศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแล เพื่อให้มั่นใจว่าสถานศึกษามีการจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานที่กำหนด สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม และส่งผลให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 11) ทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน พร้อมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อหรือการจ้างงานในอนาคต

4. การบริหารตามวงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพสูงขึ้นอย่างยั่งยืน โดยอาศัยหลักการสำคัญประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) Plan (วางแผน) 2) Do (ลงมือปฏิบัติ) 3) Check (ตรวจสอบ) และ 4. Act (ปรับปรุง) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

5. นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง แนวคิด ทฤษฎี วิธีการปฏิบัติ กระบวนการ แนวทาง หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา อาจเป็นสิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ หรือปรับปรุงพัฒนาจากสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อพัฒนาการระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (วัชรพล วิบูลยศรีน. 2556)

6. การประเมินความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติที่เป็นนามธรรมเกี่ยวกับจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ นอกจากนี้ ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกด้านบวกของบุคคล อาจเกิดขึ้นจากความคาดหวัง หรือเกิดขึ้นเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลได้ ซึ่งความพึงพอใจที่เกิดขึ้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยม และประสบการณ์ของตัวบุคคล (วิโรไท สันติประภพ, 2563)

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและความต้องการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ คณะครู จำนวน 128 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 13 คน ผู้ปกครอง จำนวน 2,674 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,802 คน (โรงเรียนพระนารายณ์, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน จำแนกเป็น คณะครู จำนวน 15 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ผู้ปกครอง จำนวน 322 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก

ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการดำเนินงานและความต้องการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. จัดทำข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและความต้องการการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบตอบสนองคู่ (dual-response format) ตามแบบของลิเคิร์ท (likert) ตามความหมายดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานหรือความต้องการการดำเนินงานในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานหรือความต้องการการดำเนินงานในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานหรือความต้องการการดำเนินงานในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานหรือความต้องการการดำเนินงานในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานหรือความต้องการการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

3. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยและเนื้อหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.8 – 1 แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย โดยนำไปทดลองใช้ (Tryout) ที่โรงเรียนโคกกระเทียมวิทยาลัย ซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนพระนารายณ์ จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ธุรการของโรงเรียนส่งแบบสอบถามให้กับคณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษาที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วเก็บส่งคืนผู้วิจัย

2. ผู้วิจัยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาส่งแบบสอบถามให้ผู้ปกครองนักเรียนที่ได้รับการสุ่มให้เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วเก็บส่งคืนผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ที่ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา 3 คน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 3 คน ด้านการสร้างรูปแบบ 2 คน และด้านการวิจัย 1 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ องค์ประกอบของรูปแบบ, การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, ร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบและขอบข่ายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แล้วจึงสร้างแบบสรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมแล้วปรับรายละเอียดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนพระนารายณ์

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระนารายณ์ จำนวน 125 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลสำเร็จและผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ศึกษาผลสำเร็จ ได้แก่ แบบสรุปผลการประเมินตนเองของโรงเรียนพระนารายณ์
2. เครื่องมือที่ใช้ศึกษาผลลัพธ์ ได้แก่ แบบสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แบบสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน แบบสรุปผลการประเมินสมรรถนะตามหลักสูตร แบบสรุปผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียนของนักเรียน และแบบสรุปจำนวนรางวัลเกียรติยศที่นักเรียนได้รับ

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสรุปผลการประเมินตนเองของโรงเรียนพระนารายณ์ ใช้ตามแบบที่โรงเรียนพระนารายณ์กำหนด
2. เครื่องมือที่ใช้ศึกษาผลลัพธ์ ใช้ตามแบบที่โรงเรียนพระนารายณ์กำหนด

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ที่ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา 3 คน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 3 คน ด้านการสร้างรูปแบบ 2 คน และด้านการวิจัย 1 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ (ฉบับปรับปรุงพัฒนา)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวข้อการประชุมระดมสมอง (Brainstorming) เพื่อศึกษาจุดเด่น จุดด้อย และข้อเสนอแนะการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาจุดเด่น จุดด้อย และข้อเสนอแนะการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและผู้รับบริการจากการบริหารโรงเรียนพระนารายณ์ด้วยรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ จำนวน 9 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมระดมสมอง เพื่อศึกษาจุดเด่น จุดด้อย และข้อเสนอแนะการพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ศึกษาสภาพและความต้องการการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ พบว่า สภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน ตามความคิดเห็นของ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง โดยรวมมีสภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ดังแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงสภาพการดำเนินงานและความต้องการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน ตามความคิดเห็นของคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง

ที่	รายการมาตรฐาน	สภาพการดำเนินงาน			ความต้องการพัฒนา		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	4.53	0.03	มากที่สุด	4.58	0.03	มากที่สุด
2	มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	4.58	0.03	มากที่สุด	4.64	0.03	มากที่สุด
3	มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.28	0.05	มาก	4.30	0.05	มาก
รวม		4.48	0.09	มาก	4.53	0.11	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน ตามความคิดเห็นของ คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง โดยรวมมีสภาพการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน และมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และ ($\bar{X} = 4.58$) ส่วนมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ ในด้านความต้องการพบว่า โดยรวมมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่ามาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน และมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) และ ($\bar{X} = 4.64$) ส่วนมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$)

2. การสร้างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ พบว่า รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ (ฉบับสมบูรณ์) ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ได้แก่ 1) หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพ (PDCA) 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) หลักการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน

พระนารายณ์ ได้แก่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนพระนารายณ์ ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับยอดเยี่ยม บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับยอดเยี่ยมทุกมาตรฐาน

สำหรับค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปีการศึกษา 2567 โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 80.21 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อพิจารณารายกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยอยู่ในระดับดีเยี่ยม ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 96.99, 92.55, 87.79 และ 80.48) ตามลำดับ อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 78.41) และอยู่ในระดับดี ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 73.93 อยู่ในระดับค่อนข้างดี ได้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.93 และอยู่ในระดับน่าพอใจ ได้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 61.60

จากการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนพระนารายณ์ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมมีผลการประเมินความพึงพอใจ ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลการวิเคราะห์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) ($\bar{X} = 4.62$) และ ($\bar{X} = 4.63$) ตามลำดับ ดังแสดงตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนพระนารายณ์

ที่	มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	ด้านคุณภาพของผู้เรียน	4.65	0.02	มากที่สุด
2	ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	4.62	0.02	มากที่สุด
3	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.63	0.02	มากที่สุด
รวม		4.63	0.04	มากที่สุด

4. เพื่อปรับปรุงพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ พบว่า รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ (ฉบับพัฒนา) ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ได้แก่ 1) หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพ (PDCA) 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) หลักการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ได้แก่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนพระนารายณ์ ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานด้านที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหาของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ได้แก่ การประกันคุณภาพภายใน 1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์, การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน, การพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ และการพัฒนาสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมของนักเรียน 2) การบริหารและการจัดการได้แก่ การบริหารตามวงจรคุณภาพ (PDCA), การบริหารแบบมีส่วนร่วม, การพัฒนาครูและบุคลากร โดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC), และการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา, การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, การวัด

และประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง, การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา, และการพัฒนาทักษะการสอนคณิตศาสตร์และภาษาต่างประเทศ 2) การบริหารและการจัดการ 3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการดำเนินงานของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ได้แก่ 1) วางแผน (P) 2) ปฏิบัติตามแผน (D) 3) ตรวจสอบและประเมินผล (C) 4) ปรับปรุงแก้ไข (A) และ 5) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และเงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ได้แก่ 1) ต้องกำหนดนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน 2) ต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน 3) ต้องบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ต้องมีการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างจริงจัง 5) ต้องมีวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และ 6) ต้องมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

การอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ จากผลการวิจัย พบว่า โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมคิด พรหมจรรย์ (2544) ที่ชี้ให้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อยืนยันผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งการวางแผน การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ ทั้งยังมีการตรวจสอบผลงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน

2. ผลการพัฒนากระบวนการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และรูปแบบการบริหาร 4 ขั้นตอน ใช้ชื่อ “PDCA” ได้แก่ 1) การวางแผนการปฏิบัติงาน (P: Plan) 2) ดำเนินการตามแผน (D: Do) 3) ตรวจสอบประเมินผล (C: Check) และ 4) นำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A: Act) และนำผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่พบว่า การบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงาน และมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ และครูที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงาน

ประกันคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีดา บุญเพลิง และคณะ (2562) ที่ศึกษาพบว่า การนำนโยบายการปฏิบัติให้บรรลุความสำเร็จเพียงไรขึ้นอยู่กับความตั้งใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ และจำเป็นต้องตระหนักด้วยว่า ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต้องยึดมุมมองของผู้กำหนดนโยบาย นอกจากนี้ รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ได้ผ่านการยกร่างและตรวจสอบยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ตรวจสอบความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นำข้อมูลที่ได้มารวบรวม วิเคราะห์แต่ละประเด็นเพื่อหาข้อสรุป นำไปปรับปรุงแก้ไข ทำให้ได้รูปแบบที่สมบูรณ์สามารถไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุปผา ทองน้อย (2557) ที่ศึกษาพบว่า การพัฒนารูปแบบนั้น ผู้วิจัยจะพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนโดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด วิเคราะห์สภาพการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบ และในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสมด้วย จากผลการประเมินคุณภาพรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า คุณภาพรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม และความถูกต้อง มีกระบวนการที่เน้นให้บุคลากรเรียนรู้จากการปฏิบัติงานร่วมกันจนเกิดทักษะ สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ Fetterman, D.M. (1996) ที่สรุปไว้ว่า การร่วมมือ รวมพลังในการปฏิบัติงานช่วยให้บุคลากรเกิดความรู้และทักษะในการปฏิบัติ รวมทั้งเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานจนเกิดความสำเร็จ ทั้งนี้ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ต้องมีความถูกต้อง สามารถตรวจสอบได้มีความยุติธรรมและน่าเชื่อถือ จึงจะทำให้รูปแบบมีความน่าเชื่อถือและผลจากการใช้รูปแบบน่าเชื่อถือด้วย ซึ่งจะเป็นไปตามที่ รัตนะ บัวสนธ์ (2550) ที่กล่าวไว้ว่า การประเมินด้านความเหมาะสมควรพิจารณาทั้งด้านการบริการ ด้านความเป็นประโยชน์ควรพิจารณาว่าผลการประเมินจะสามารถให้สารสนเทศที่มีความหมาย ทันเวลา และมีผลต่อการนำไปใช้ได้จริง ด้านความเป็นไปให้ควรพิจารณาว่ารูปแบบนั้นง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ เหมาะสมกับเวลา ทรัพยากรและทุนที่จะต้องใช้ในการดำเนินการ ด้านความถูกต้อง ควรพิจารณาว่า รูปแบบนั้นมีความแม่นยำ สรุปได้อย่างถูกต้องตามเทคนิค วิธีการต่าง ๆ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ ผู้วิจัยได้ทดลองใช้รูปแบบฯ ให้กับคณะครู จำนวน 15 คน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน สอดคล้องกับ ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ (2547) ที่ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการฝึกอบรมจะต้องเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเข้าถึงวิธีการเรียนรู้ ร่วมกัน เป็นการสร้างความกระจำชัดในภาระงานที่ปฏิบัติรวมทั้งการให้คำปรึกษา และการอำนวยความสะดวกในระหว่างการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดทำเอกสารเพื่อศึกษาเพิ่มเติม คู่มือการดำเนินงาน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินตนเอง แบบรายงานการประเมินตนเอง การประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการสนับสนุนผลักดันความสำเร็จในการดำเนินงาน และช่วยกระตุ้นให้เกิดความตระหนัก อาจเนื่องมาจากการประเมินแบบเสริมพลังเป็นกระบวนการที่สนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความตระหนักในคุณค่าและตัดสินใจด้วยตนเอง รวมทั้ง กระบวนการร่วมมือร่วมพลังในการปฏิบัติงาน ยังช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานนั้นอีกด้วย

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ โดยการตรวจสอบความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความเป็นประโยชน์ รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด โดยรูปแบบมีกระบวนการที่มีประโยชน์ต่อวงการศึกษา ช่วยสะท้อนให้เห็นจุดแข็งจุดอ่อนของสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน มีการช่วยเหลือสนับสนุนแบบต่าง ๆ ทำให้ผลการประเมินคุณภาพมีความ สมเหตุสมผลและให้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจที่ถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. (2007) ที่กล่าวว่า การประเมินควรมีประโยชน์ เพื่อนำผลและ สารสนเทศไปปรับปรุงงาน ด้านความเป็นไปได้ รูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีความความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด โดยรูปแบบมีวิธีการและขั้นตอนที่เข้าใจได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก กระบวนการช่วยให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เครื่องมือในการดำเนินการ ตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง มีทรัพยากรสนับสนุนเพียงพอ และมีความคุ้มค่าในการดำเนินการตามรูปแบบ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การประกันคุณภาพภายใน 2) รูปแบบการบริหาร 4 ขั้นตอน ใช้ชื่อ “PDCA” ได้แก่ 1) การวางแผนการปฏิบัติงาน (P: Plan) 2) ดำเนินการตามแผน (D: Do) 3) ตรวจสอบประเมินผล (C: Check) และ 4) นำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A: Act) และผลการประเมินรูปแบบฯ พบว่า คุณภาพของรูปแบบด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. สถานศึกษา ควรตั้งกลุ่มเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในโดยเฉพาะ รวมถึงมีการประเมินศักยภาพของบุคลากร เพื่อให้ได้แนวทางการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำ และให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพให้มีความเข้มแข็งและเปลี่ยนแปลงสู่เป้าหมายที่ต้องการ
3. การนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนพระนารายณ์ไปใช้ ควรมีการเตรียมความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบให้ชัดเจน และมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาผลการประกันคุณภาพการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลังจากที่ได้มีการใช้รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
2. ควรศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งอาจทำให้ได้ข้อค้นพบวิธีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดีขึ้น
3. ควรมีการทำวิจัยร่วมกับหน่วยงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*.

กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *ภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์*.

กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปศาสตร์วิจัย*, 5(1), 7-20.

ธงชัย สันติวงษ์. (2537). *องค์การและการบริหาร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

บุปผา ทองน้อย. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่งานประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39. ใน *คุชภินิพนธ์ปรัชญาคุษภินิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ปรีดา บุญเพลิง และคณะ. (2562). การนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนนิติบุคคลไปสู่การปฏิบัติระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*, 8(1), 96-106.

ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์. (2547). ประกันคุณภาพการศึกษาเชิงระบบกลยุทธ์สู่อนาคตการศึกษาไทย. *ประชาคมวิจัย*, 9(4), 11-18.

รัตนะ บัวสนธิ์. (2550). *การบริหารโครงการ: แนวทางสู่ความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โรงเรียนพระนารายณ์. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2567*. ลพบุรี: โรงเรียนพระนารายณ์.

วัชรพล วิบูลยศรีน. (2556). *นวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วาโร เฟิงส์วีสต์. (2552). การวิจัยและการพัฒนา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 1(2).

- วิโรจน์ สันติประภพ. (2563). *ธุรกิจไทยปรับตัวอย่างไร ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก*. ค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.bot.or.th/Thai/BOTMagazine/Pages/256301Conversation.aspx>
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2559). *ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2544). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช*, 14(1), 14-46.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี. (2565). *ข้อมูลสารสนเทศ*. ลพบุรี: สพม.ลพบุรี.
- Fetterman, D. M. (1996). *Empowerment Evaluation: An Introduction to Theory and Practice*. Thousand Oaks: Sage.
- Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (2008). *Educational Administration : Theory, Research and Practice*. New York: The McGraw-Hill Company, Inc.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size of Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 640.
- Massie, J.L. & Douglas, J. (1981). *Management : A Contemporary Introduction*. 3rd ed. New Jersey: Englewood Cliff
- Stufflebeam, D. L. & Shinkfield, A. (2007). *Evaluation Theory Models and Applications*. San Francisco: Jossey - Bass.